

Aan het interne toezicht worden hoge eisen gesteld. Faalt de raad van bestuur, dan moeten ook interne toezichthouders zich verantwoorden. Een rubriek over de vele partijen waarmee in de governance van zorgorganisaties rekening moet worden gehouden.

Zorg en welzijn is van het dorp

Bij de Brabantse zorgorganisatie stichting Maasduinen zijn ze aan het pionieren met ongekend brede medezeggenschap. Het idee kwam voort uit de herijking van de strategie zo'n twee jaar geleden, vertelt bestuurder Martin van de Ruit. 'We laten mensen tegenwoordig zo lang mogelijk thuis wonen en verwachten zowel van de kinderen als anderen in hun sociale netwerk dat ze hun steentje bijdragen.' Stichting Maasduinen wil daarom 'het

hart van de gemeenschap' vormen in de vier dorpen waar zij locaties heeft: Kaatsheuvel, Loon op Zand, Rijen en Waalwijk en noemt haar vier afdelingen dan ook 'Leefgemeenschappen.'

'SamenSprak vraagt flexibiliteit in de governance'

De zorg en welzijn die Maasduinen biedt, is van het dorp. Van de Ruit: 'Als je het eigenaarschap bij iedereen legt, dan moet je ook iedereen zeggenschap geven.' Vandaar SamenSprak: buurtbewoners, vrijwilligers, mantelzorgers, cliënten, medewerkers, verenigingen en ondernemers mogen meedenken en -praten. Het initiatief is 'verrassend goed' opgepakt, vertelt Van de Ruit. 'In alle vier leefgemeenschappen zijn nu enkele bijeenkomsten geweest. Tot de zomer is de belangrijkste vraag: waar wil jij invloed op hebben? De jaarlijkse begroting, het lokale welzijnsbudget? Of iets heel concreets als wat voor maaltijden er op tafel komen of hoe Kerst wordt gevierd?' Na de zomer wordt bekeken hoe het allemaal vorm moet krijgen. 'Ik kan me goed voorstellen dat we volgend jaar budgetten, invloed en doorzettingsmacht gaan toekennen. Je kunt niet zoiets beginnen en vervolgens als raad van bestuur en toezicht toch alles beslissen. Het vraagt flexibiliteit in de governance.'

Met de bestaande officiële gremia is het initiatief goed besproken. De OR blijft uiteraard bestaan als wettelijk medezeggenschapsorgaan. Met de cliëntenraden gaat het wellicht 'schuren', want ook zij kunnen deelnemen aan SamenSprak. 'Eerst moet SamenSprak zichzelf uitvinden,' vindt Van de Ruit. 'Daarna zien we wel hoever we het kunnen brengen: het is geen doel op zich.' SamenSprak is er vooral voor de 'sociaal ondernemers', zoals de locatiemanagers heten - en wat ze ook zijn. De bestuurder zal een paar keer per jaar bij SamenSprak aanwezig zijn. En het is de bedoeling dat de raad van toezicht 'net als met de OR een keer of twee per jaar' overleg heeft met de leden. Sociaal ondernemer Monique Kolmans vertelt dat het onderwerp 'vrijwilligers' als eerste naar voren kwam in SamenSprak van Leefgemeenschap Rijen. 'We bespreken wat het beste is voor vrijwilligers. Wanneer houdt het op voor hen? Hun betrokkenheid gaat veel verder dan het knutselclubje, dat er overigens ook nog is.' SamenSprak Rijen is een gemêleerde groep. Het verraste Kolmans hoe goed voorbereid mensen naar de bijeenkomsten komen. 'De eerste keer heb ik het idee geïntroduceerd, daarna namen de leden het over. Ik ben nu ook een deelnemer.' Het is niet altijd makkelijk voor haar om 'invloed weg te geven', geeft Kolmans toe. 'En er worden ook kritische vragen gesteld. Maar ik vind het vooral fijn. Ik kan wel allerlei plannen bedenken maar misschien sluiten die helemaal niet aan bij de behoeften.' De volgende bijeenkomst houden ze in een zijvleugel van de recreatieruimte, zo is besloten. 'Dan kunnen mensen meeluisteren en eventueel aansluiten. SamenSprak moet zo laagdrempelig en open mogelijk zijn. Zo werf je ook weer nieuwe leden. ■ (Berber Bast)